

NORRLANDSSKILDRARE OCH MODERNIST

TVÅ VERK AV LEANDER ENGSTRÖM I SAK:S LOTTERI PÅ 1920-TALET

FOTO: BUKOWSKIS AUKTIONER

↑ *Den givmilde gossen*, 1922, oljemålning, 105 x 83 cm. Andra pris i SAK:s konstlotteri 1922, till ett dåtida värde av 2 000 kr.

→ *Afton, Torne Träsk*, 1925, olja på duk, 53 x 66 cm. Fjärde pris i SAK:s konstlotteri 1926, till ett dåtida värde av 1 400 kr.

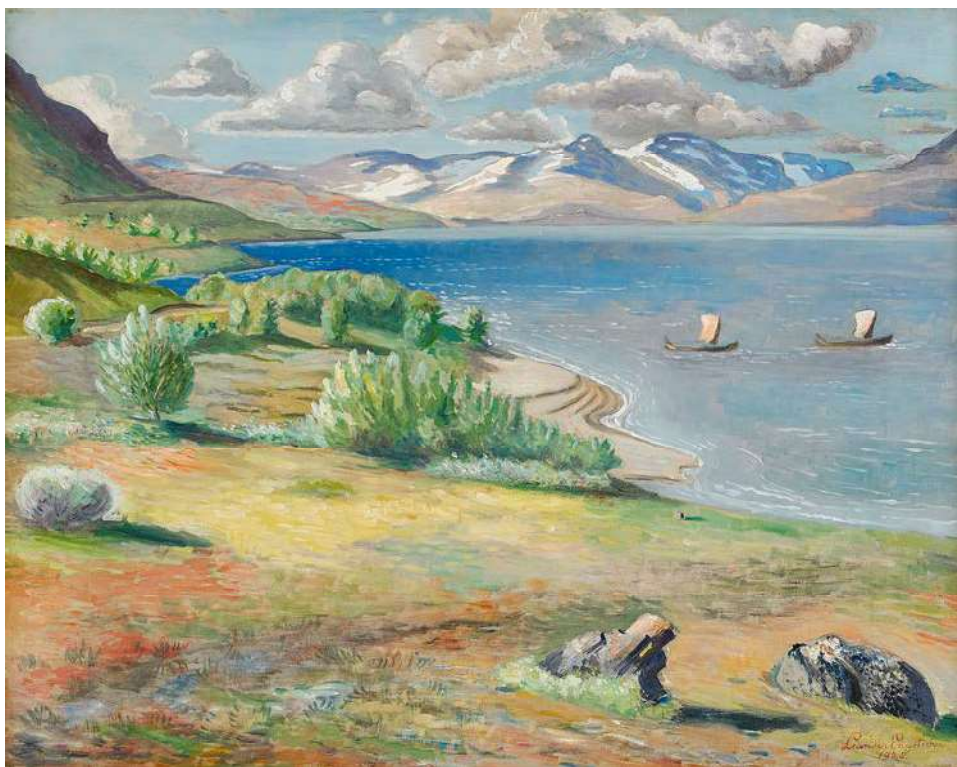

FOTO: STOCKHOLMS AUKTIONSVERK

Konstnären Leander Engström (1886–1927) är kanske mest känd för sina många målningar med motiv från Norrland och särskilt Lappland. Dess landskap och jägare såväl som målningar av samer, följde honom åt under hans konstnärsvana. I början visar hans verk starkt intryck av den beundrade konstnärskollegan, norrländskildraren Helmer Osslund, senare vibrerar de med expressionismens uttryck. I oljemålningen *Afton, Torne Träsk* (1925) möter vi en plats som Englund återkom till flera gånger. Den mycket långa och djupa sjön Torne träsk i nordvästra Lappland, normalt islagd från december till juni, är här skildrad på ett något mer naturtroget sätt och med en mildare palett än tidigare verk med samma motiv.

Leander Engström är även känd som en av medlemmarna i konstnärgruppen ”De unga” och som en av ”1909 års män”. Efter studier vid Konstnärskolans skola i Stockholm 1907–08, for han till Paris och studerade åren 1909–1910 för Matisse som då drev en av de radikalaste konstskolorna i Paris. Under denna tid

ställdes han återkommande ut tillsammans med ”De unga”, bl.a. Isaac Grünewald, Arthur Percy och Birger Simonsson, på Hallins konsthandel i Stockholm. Flera av konstnärerna i gruppen hade studerat vid Académie Matisse och visade här upp sina nya lärdomar. I utställningarna tog den svenska modernismen sin början och samtidens kritik var inte nådig.

På 1920-talets början bosatte sig Engström några år i Italien för att arbeta och studera den italienska konsten. För- och ungrenässansens måleri och konstnärer som Giotto, Lorenzetti och Piero della Francesca var det som intresserade honom mest. Detta blir en ny fas i Engströms måleri, där målningen *Den givmilde gossen* (1922) är ett framstående exempel. Här framträder inspirationen från den tidiga italienska konsten i de klara färgfälten, en ytmässig uppbyggnad, stiliseringen och skarpa former.

Under 1920-talet lottades även andra verk av Leander Engström ut i Sveriges Allmänna Konstförenings årliga lotteri, bland annat akvarellen *Lappkvinna på Fjället* och en litografi med

ett ”lappskt motiv”. Efter hans död ordnade SAK en minnesutställning på Konstakademien, den första större separatutställningen med hans verk. Utställningen omfattade hela 150 oljemålningar, samt akvareller, teckningar och skulptur och gav en överblick över denna alltför tidigt bortgångne konstnärens rika produktion.

///ANNA HESSELBOM

SAK DÅ 1922/1926

Antal medlemmar: 2646/2938

Årsavgift: 25 kr (motsv. ca 650 kr idag)

Ordförande: justitierådet Axel Edelstam

Intendent: konstnären Sigge Bergström

Årsbok: 1922 *Svensk 1700-talskonst* av Axel Gauffin m fl, 1926 *Johan Fredrik Höckert* av Aron JT Borelius

Lokal: Föreningen hade en expeditiionslokal vid Brunkebergstorg 24 och hyrde för sina utställningar in sig i Konstakademiens lokaler.

Förstapriser: 1922 var det Gösta von Hennigs oljemålning *I väntan på entré*, 1926 var det oljemålningen *Plöjning* av Nils Kreuger.